

3. kvartal 2018

Stabil søknadsinngang

Eksportkreditt Norge mottok i årets tredje kvartal 49 søknader om finansiering, med et samlet volum på 16,4 mrd. kroner. Søknadsinngangen er på nivå med tilsvarende kvartal i fjor i antall, men noe lavere i volum. For året som helhet opplever Eksportkreditt Norge en markant økning i søknadsinngang, godt hjulpet av nytt skipsfinansieringstilbud.

Endringer i søknadsmassen

Omstillingen innen de havbaserte næringene reflekteres også i Eksportkreditt Norges søknadsinngang, hvor andelen av søknader mottatt knyttet til olje og gass og offshoreskip er vesentlig lavere enn hva de var 1-2 år tilbake i tid.

Bedret kapitaltilgang for enkelte

For enkelte bransjer og enkeltkunder erfarer vi at det nå er grei tilgang på kapital tilgjengelig i markedet. Flere, større førtidsinnfrielsler samt kundetilbakemeldinger underbygger dette. Likefullt velger kunder å søke om finansiering gjennom Eksportkreditt Norge også for nye prosjekter. Dette med begrunnelse i at et finansieringstilbud kan være kontraktsutløsende.

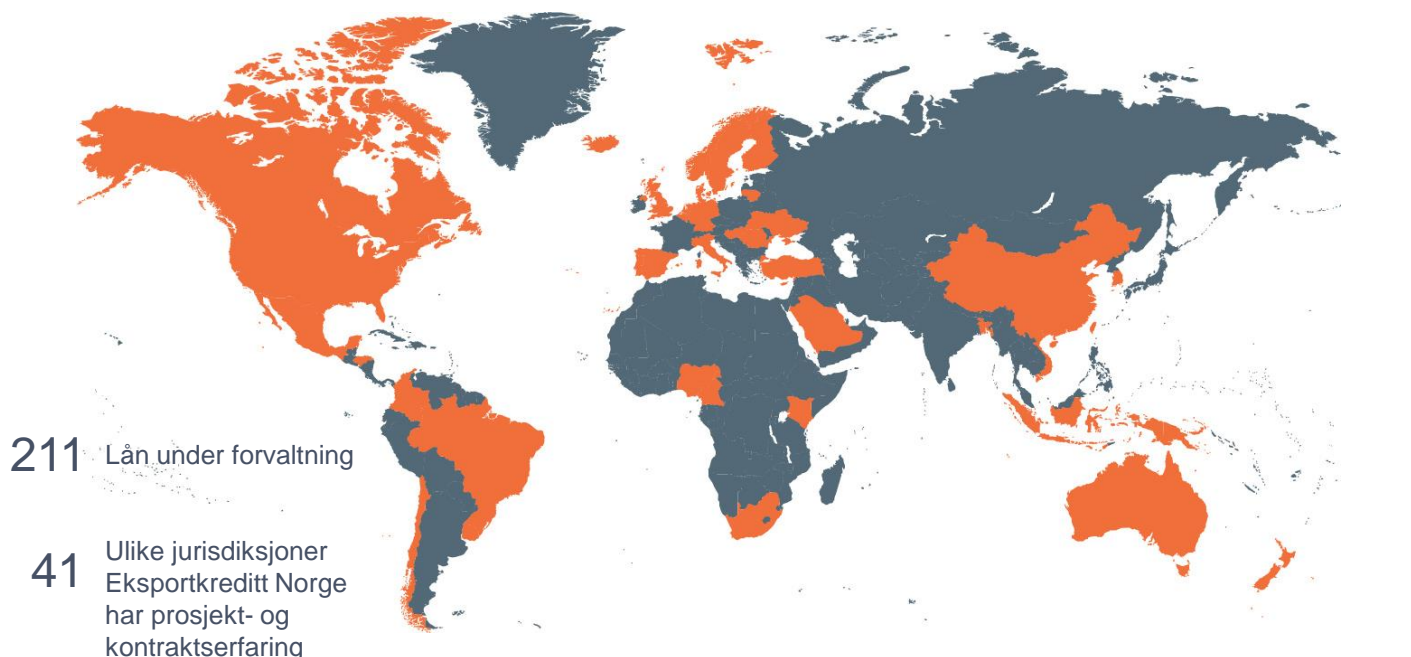
Eksportkreditt Norge forventer at kun deler av den økte søknadsinngangen i 2018 vil materialisere seg i nye lån. Realiseringsgraden vil, ut fra vår erfaring, avhenge av konkurransesituasjonen, eksportørenes suksess i markedet og tilgang på alternative kapitalkilder.

Det registreres fortsatt uro knyttet til handelskonflikten mellom USA og Kina, men per i dag har Eksportkreditt Norge få konkrete eksempler på at våre kunder har mistet kontrakter på grunn av dette.

Markedsaktivitet

Eksportkreditt Norge har et ustrakt samarbeid med resten av virkemiddelapparatet, som Innovasjon Norge og GIEK. Flere tiltak er utviklet i løpet av tredje kvartal som skal gjøre det enklere å henvise våre kunder til rett organisasjon innad i virkemiddelapparatet. Videre har Eksportkreditt Norge deltatt på, og avholdt, flere seminarer om eksportfinansiering ilt Q3.

Eksportfinansieringsseminar ble avholdt i blant annet Kristiansand, Stavanger og Oslo. Vi har også vært representert på messene Global Wind Summit og SMM Hamburg, ONS 2018 i Stavanger, Rio Oil & Gas og Nor-Fishing i Trondheim.

3. kvartal 2018

Søknader, portefølje og sannsynlighetsjustert ordrebok

Søknadsinngang

Eksportkreditt Norge mottok i tredje kvartal 49 søknader om finansiering, med et samlet søknadsvolum på 16,4 mrd. kroner. Sammenlignet med de to foregående kvartalene er dette en nedgang i *antall* søknader, som i stor grad skyldes sesongmessige svingninger med lav aktivitet i sommerukene.

Selskapet har hittil i 2018 mottatt 223 søknader. Målt i verdi (152,0 mrd. kroner) er søknadsinngangen allerede høyere enn fjoråret. Søknadsmassen reflekterer i stor grad den omstillingsprosessen som foregår innen havbaserte næringer, og fordeler seg i antall på offshoreskip (8 %), fiskeri og oppdrett (19 %), olje og gass-relaterte prosjekter (21 %), øvrige skipstyper (25%) og industri og fornybar energi (28 %). Vi opplever en økning i tredje kvartal av antall søknader knyttet til skipsoppgraderinger for installasjon av eksosrenseanlegg (såkalte «scrubbere»), og systemer for rensing av ballastvann. Begge typer finansiering som følge av nye internasjonale utslippskrav.

Total søknadsinngang	Q3-2018	Q3-2017	YTD 2018	2017	2016
Lånesøknader mottatt (antall)	49	45	223	241	278
Verdi lånesøknader (MRD NOK)	16,4	22,3	152,0	124,4	209,1

Nye signerte låneavtaler

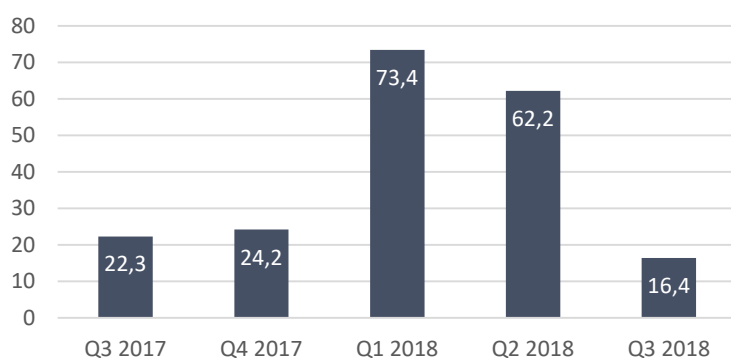
I løpet av tredje kvartal ble det signert nye låneavtaler til en verdi av 36,8 mill. kroner, sammenlignet med 2,3 mrd. kroner i tilsvarende kvartal i fjor. Antall signerte låneavtaler, og verdien tilknyttet disse, varierer fra kvartal til kvartal. Store enkeltkontrakter trakk opp volumet i tredje kvartal 2017, og for fjoråret som helhet. Totalt for 2018 forventer Eksportkreditt Norge at antall signerte avtaler vil være vesentlig lavere enn fjoråret. Dette grunnet forsinkelser i pågående låneprosesser som allerede nå er skjøvet over i 2019.

Signerte avtaler*	Q3-2018	Q3-2017	YTD 2018	2017	2016
Verdi (MRD NOK)	0,37	2,3	2,6	9,8	11,3

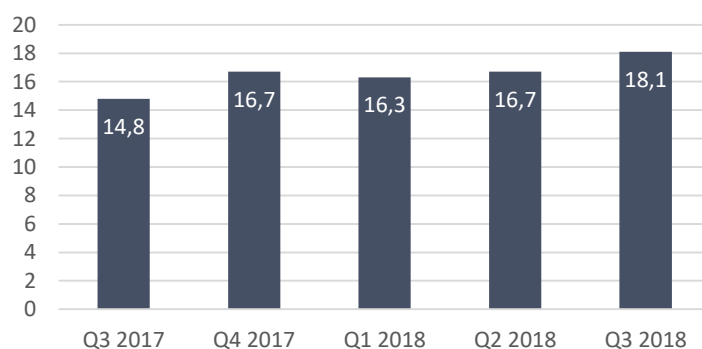
Sannsynlighetsjustert ordrebok

Eksportkreditt Norges beste anslag for fremtidige låneutbetalinger er knyttet til en vurdering av våre mottatte lånesøknader. Basert på søknadsmassen gjøres en sannsynlighetsvurdering knyttet til potensiell fremtidig låneutbetaling i prosjekter hvor det er inngått eksportkontrakt. Per 30. september 2018 var selskapets sannsynlighetsjusterte ordrebok 18,1 mrd. kroner, noe som er en økning på 3,3 mrd. kroner fra 3. kvartal 2017. Ytterligere segmentinformasjon følger lenger bak i rapporten.

Kvartalsvis utvikling søknadsvolum (MRD NOK)

Kvartalsvis utvikling sannsynlighetsjustert ordrebok (MRD NOK)

* Signerte avtaler i verdi er omregnet til NOK med sluttkurser per siste måned.

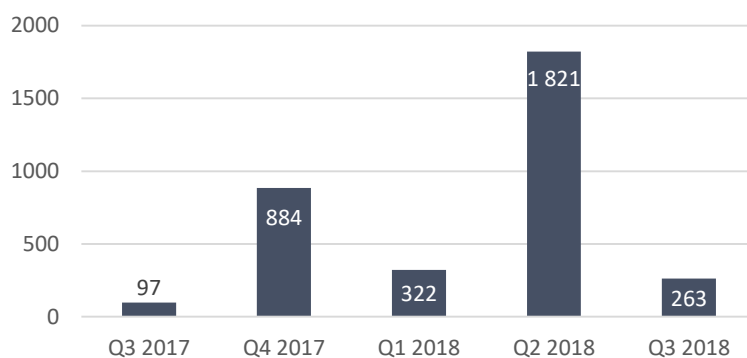
Avvik i summering av tabeller og figurer kan forekomme grunnet avrunding. Gjelder hele rapporten. Porteføljetall for 2018 inneholder også søknadsmasse knyttet til nytt skipsfinansieringstilbud.

3. kvartal 2018

Nye utbetalinger

Eksportkreditt Norge utbetalte nye lån for 263 mill. kroner i tredje kvartal. Til sammenligning ble det i tredje kvartal 2017 utbetalt totalt 97 mill. kroner. Eksportkreditt Norge har i tredje kvartal blant annet finansiert fartøy til havbaserte vindparker og utstyr til oppdrettsanlegg i Irland. Flere større utbetalinger er skjøvet til 2019, og Eksportkreditt Norge forventer for 2018 som helhet å utbetale lån for rundt 2,5 mrd. kroner.

Utvikling utbetalinger over tid (MILL NOK)

Utlånssaldo

Utlånssaldoen per 30. september 2018 var 63,7 mrd. kroner. Saldoen i tilsvarende periode i fjor utgjorde 69,2 mrd. kroner. Nedgangen i selskapets utlånssaldo skyldes i hovedsak større førtidsinnfrielse på enkeltprosjekter, utvikling i valutakurs samt et lavere antall nye utbetalinger i 2017 og 2018. Industri og fornybar energi står for 4 % av selskapets utlånssaldo per 30. september 2018, opp fra 3 % i forrige kvartal. Resterende 96 % er knyttet til utlån til havbaserte næringer. Bransjefordelingen i dagens utlånsportefølje har holdt seg relativt stabil over tid.

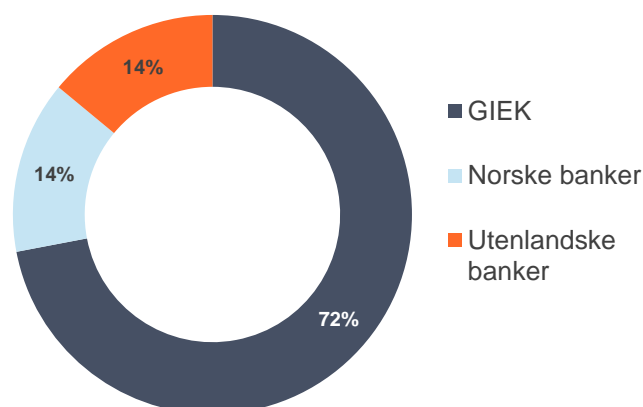
Kvartalsvis utvikling saldo over tid (MRD NOK)

Garantister

GIEK garanterer for 72 % av Eksportkreditt Norges utlånsportefølje per 30. september 2018. Resterende andel av porteføljen garanteres av hhv. norske banker (14 %) og utenlandske banker (14 %).

Garantistfordeling per 30.09 2018 (%)

Utvikling, aktivitet og portefølje

Havbaserte næringer

Porteføljen knyttet til havbaserte næringer dekker finansiering av *utstyr til olje og gass, skip og skipsutstyr knyttet til offshore, passasjer- og handelsfartøy samt fiskeri og oppdrett*.

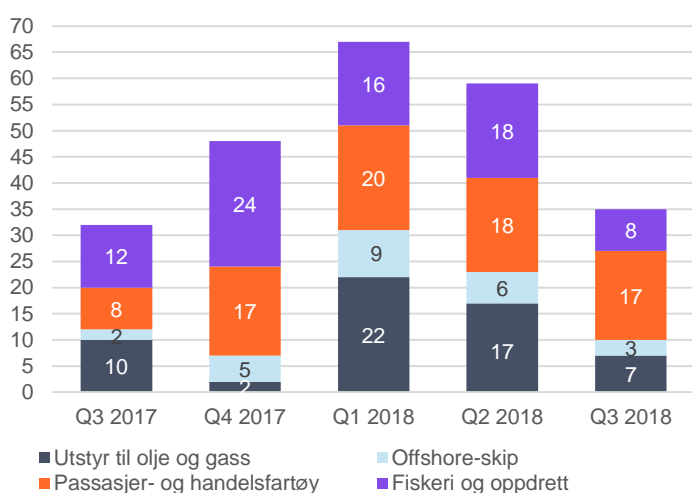
Søknadsinngang

I tredje kvartal mottok Eksportkreditt Norge 35 søknader* med et samlet søknadsvolum på 12,6 mrd. kroner knyttet til finansiering av havbaserte næringer. Eksportkreditt Norge opplever nå økende interesse for finansiering av utstyr og systemer for å redusere svovelutslipp fra eksos og renseanlegg for ballastvann. Eksportkreditt Norge mottok seks søknader for slike systemer i tredje kvartal, mot totalt ni søknader totalt for første og andre kvartal 2018.

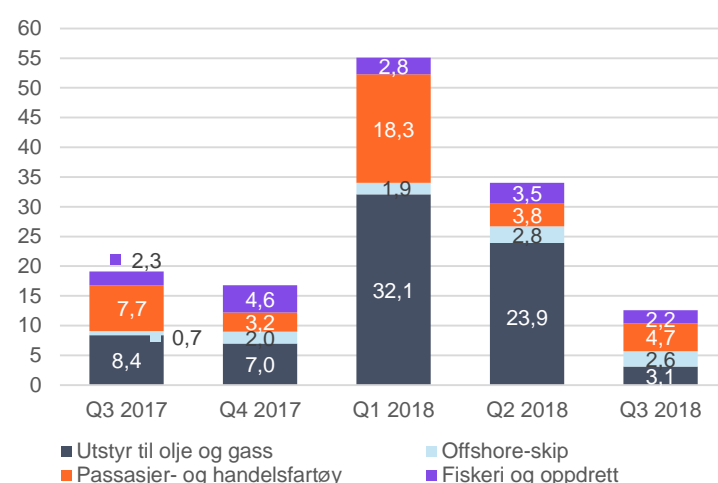
Portefølje

Havbaserte næringer utgjør per 30. september 2018 96 % prosent av Eksportkreditt Norges totale utlånsportefølje. Diagrammet på neste side viser en ytterligere nedbrytning av porteføljen på undersegmenter. Offshore-skip og utstyr til olje og gass dominerer dagens utlånsvolum. Det ble i tredje kvartal utbetalt lån for 24,2 mill. kroner knyttet til havbaserte næringer.

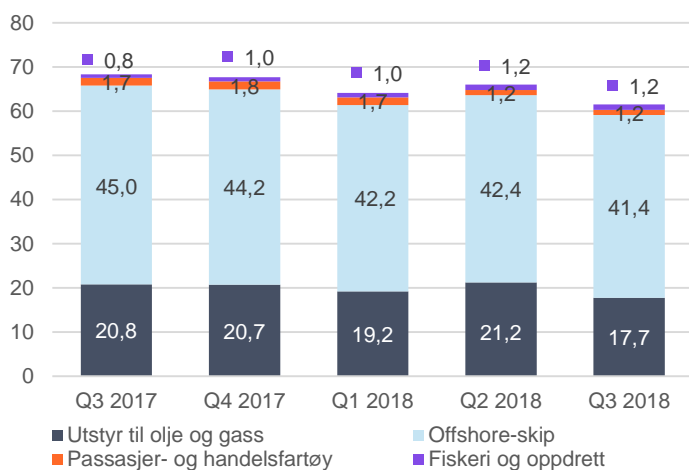
Utvikling antall søknader per bransje per kvartal

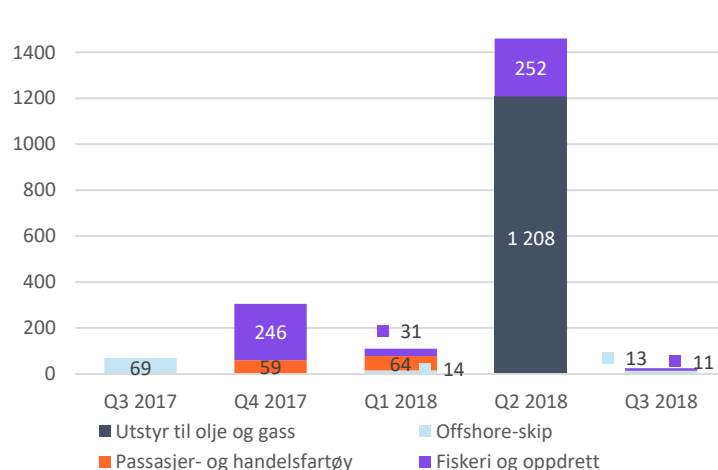
Utvikling søknadsvolum per bransje per kvartal (MRD NOK)

Utvikling utlånsaldo per segment per kvartal (MRD NOK)

Utvikling utbetalinger per segment per kvartal (MILL NOK)

*2 av søknadene i 3. kvartal var tilknyttet nytt skipsfinansieringstilbud.

Utvikling, aktivitet og portefølje

Havbaserte næringer forts.

Markedsutvikling

Ordreinngang norske skipsverft

Den totale ordreinngangen ved norske skipsverft i tredje kvartal 2018 var 15 kontrakter til en verdi av 10,6 mrd. kroner*. Det er fortsatt stor variasjon i ordreinngang fra verft til verft. Som ved forrige kvartal er kontraheringen knyttet til blant annet fiske-, offshore vindservice-, cruise- og kabelleggingsfartøy. Med nesten to tredjedeler av ordreinngangens volum fortsetter cruisemarkedet å være betydelig for norsk maritim næring.

• Offshore-skip

Markedet tilknyttet skip for offshore er fortsatt utfordrende. Selv om oljeprisen i en periode har vært høy, er det fortsatt en stor overkapasitet av skip i markedet. Det er inngått få nye ordre ved norske verft innenfor offshore/supply siden juni 2015.

• Passasjer- og handelsfartøy

Mange rederier tar i disse dager beslutning om å investere i miljøteknologi på sine skip. Dette er et resultat av nye internasjonale krav, som gir gode muligheter for norske eksportører av slikt utstyr. Eksportkreditt Norges ordrebok knyttet til havbaserte næringer domineres i dag av mindre cruiseskip, som utgjør ca. 46 % av volumet per 30. september 2018.

• Skipsfinansieringstilbud innenlands

Det nye skipsfinansieringstilbudet lansert av regjeringen høsten 2017, er fullt operativt. Tilbudet gir Eksportkreditt Norge anledning til å finansiere fartøy for norske redere, som er bygget ved norske verft, selv om fartøyet ikke har inntjening fra offshore- eller utenriksfart. Ved utgangen av tredje kvartal 2018 er det totalt mottatt 22 søknader tilknyttet tilbudet, med en verdi på 6,8 mrd. kroner. To av søknadene ble mottatt i tredje kvartal.

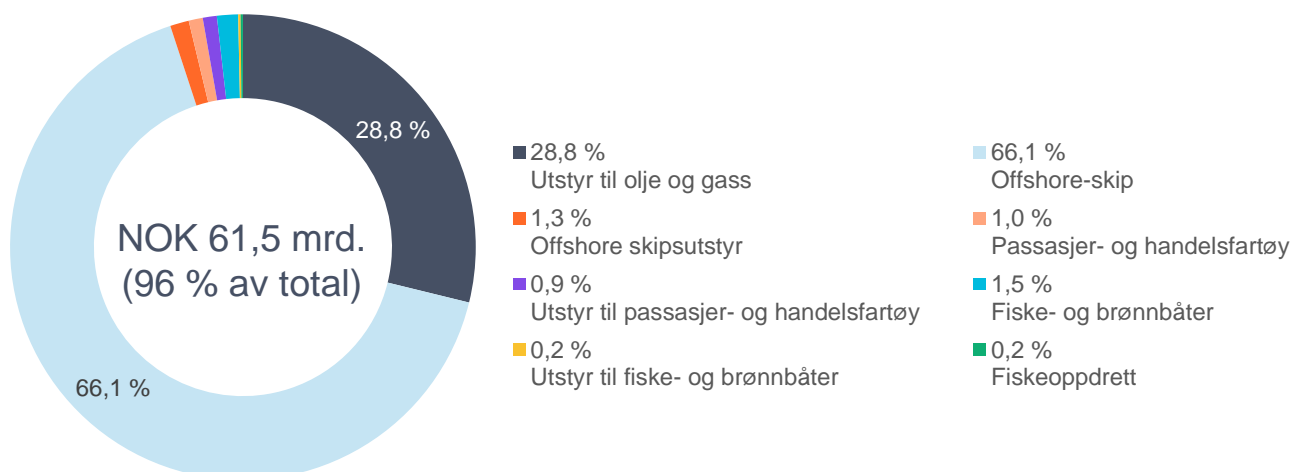
• Fiskeri og oppdrett

Eksportkreditt Norge opplever god aktivitet knyttet til fiskeri og oppdrett, spesielt innenfor fiske- og brønnbåter. Fremover forventes også vekst for flere norske leverandører innen segmentet. Gjennom det nye skipsfinansieringstilbudet forventes ytterligere henvendelser ettersom tilbudet blir enda bedre kjent blant aktørene innen fiskeri, oppdrett og brønnbåtrederier.

• Utstyr til olje og gass

Til tross for sesongmessig nedgang opplever Eksportkreditt Norge bedret aktivitet innen leveranser av utstyr til utvinning av olje og gass. Økende internasjonal interesse for oppstrømsaktivitet innenfor olje og gass medfører behov for norske leveranser til subsea-installasjoner. Det medfører også behov for moduler og utstyr til ulike løsninger for plattformer og flytere.

Utlånssaldo per havbaserte næringer per 30.09.18 (%)

*Kilde: Norske Skipsverft / nssm.no

Utvikling, aktivitet og portefølje

Industri og fornybar energi

Søknadsinnangang

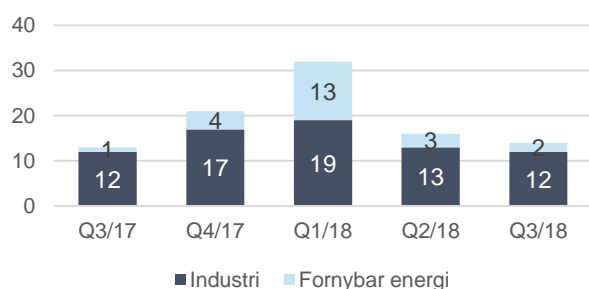
I tredje kvartal mottok Eksportkreditt Norge 14 søknader med et samlet søknadsvolum på 3,8 mrd. kroner knyttet til finansiering innen industri og fornybar energi. Dette er omtrent på linje med tredje kvartal i 2017. Det er stort mangfold i søknadsinngangen fordelt på bransje og geografi.

Portefølje

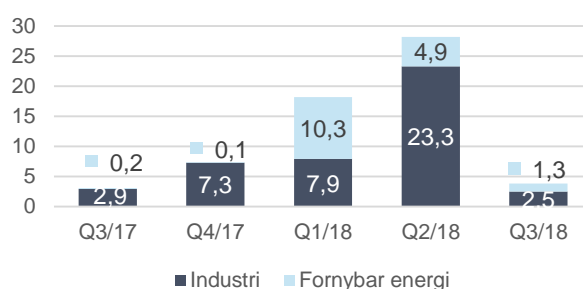
Industri og fornybar energi utgjør per 30. september 2018 4 % av Eksportkreditt Norges totale utlånsportefølje. Porteføljen er sammensatt og mangfoldig, og domineres av små og mellomstore lån sammenlignet med selskapets øvrige utlånsportefølje. Diagrammet nederst til høyre viser en ytterligere nedbrytning av porteføljen på undersegmenter. Her dominerer utstyr til offshore vindenergi, solenergi, forsvarsindustri og vann og sanitær utlånsvolumet.

Eksportkreditt Norge utbetalte lån for 238 mill. kroner tilknyttet industri og fornybar energi i tredje kvartal.

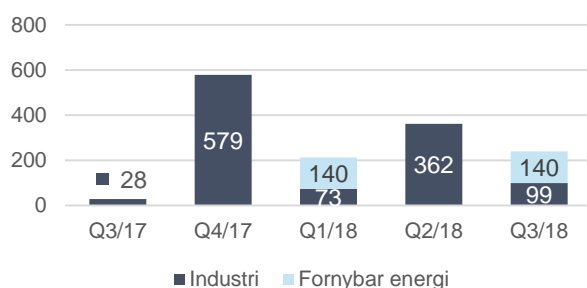
Utvikling antall søknader per kvartal

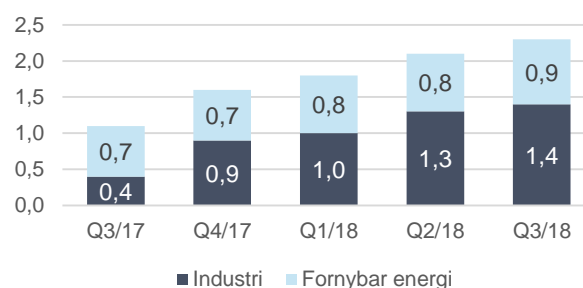
Utvikling volum søknader per kvartal (MRD NOK)

Utvikling per kvartal utbetalinger (MILL NOK)

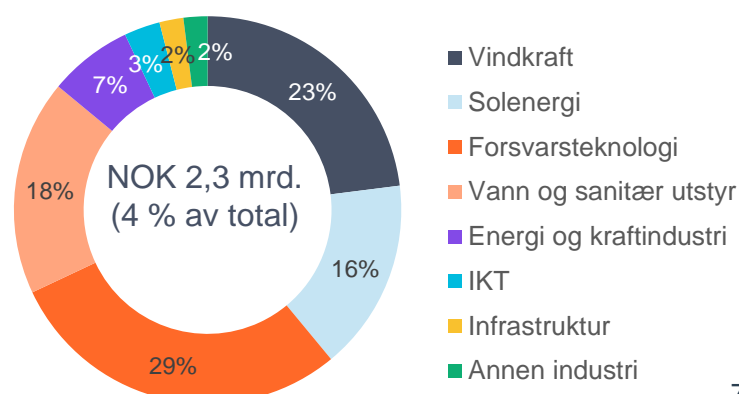
Utvikling lånesaldo per kvartal (MRD NOK)

Markedsutvikling

Generelt har segmentene innen fastlandsindustrien opprettholdt eksportveksten. Dette er drevet blant annet av fortsatt lav kronekurs. Det er ventet at denne utviklingen fortsetter, dog med variasjoner mellom de mange bransjesegmenter.

Utlånssaldo fordelt på undersegment per 30.09.18 (%)

Små og mellomstore bedrifter (SMB)

49 % av søknadene fra de små og mellomstore

Mer enn 99 % av alle norske virksomheter, og mer enn 90 % av norske eksportbedrifter, er små og mellomstore bedrifter. Arbeidet med å støtte disse bedriftene i å realisere vekst utenlands prioriteres høyt i selskapets markedsarbeid. Det er også fra disse bedriftene Eksportkreditt Norge i størst grad opplever etterspørsel etter salgssøtte til eget arbeid, og også generell rådgivning knyttet til finansiering av sin eksportaktivitet.

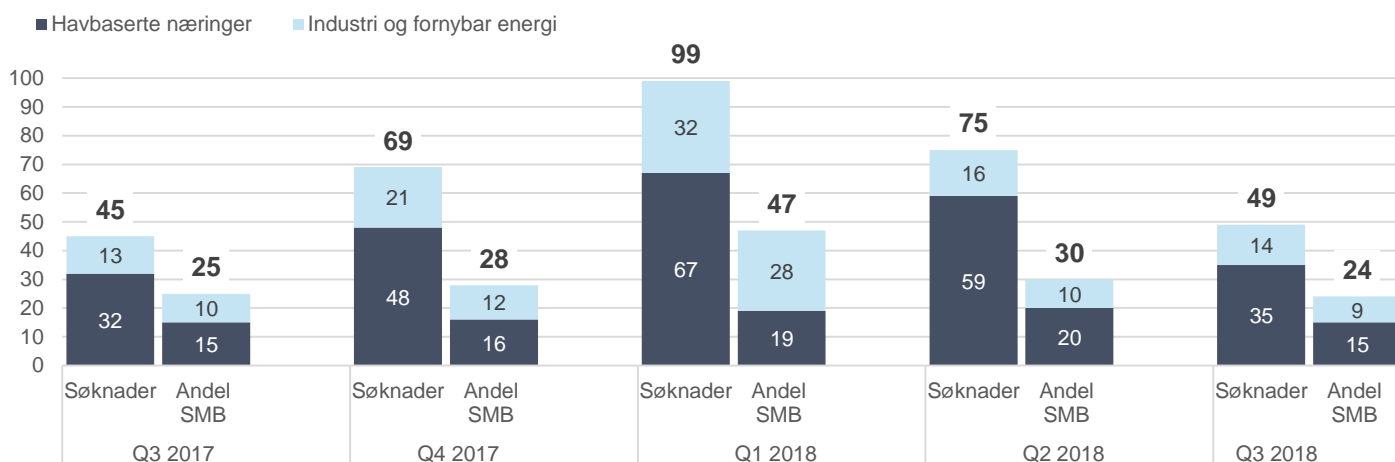
Søknadsinngang

Eksportkreditt Norge mottok i tredje kvartal 2018 49 søknader om finansiering, hvorav 49 % av søknadene (i antall) kommer fra eksportører som er SMBer. I volum utgjør disse SMB-søknadene i tredje kvartal 24,5 % av totalt søknadsvolum.

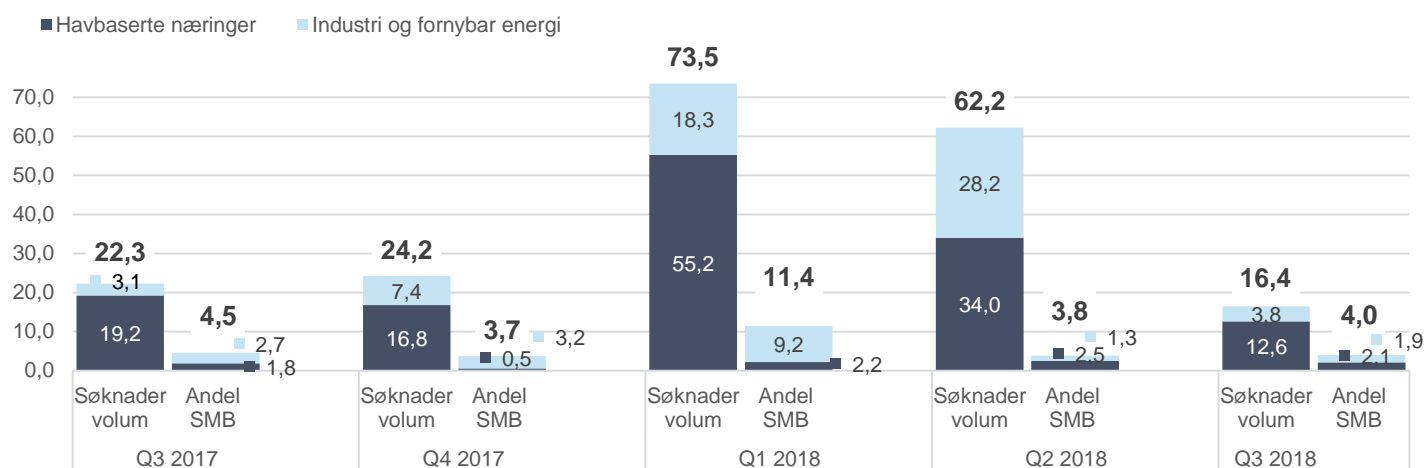
Om porteføljen

Kundesegmenter innenfor kategorien SMB er fragmenterte, og utviklingstrender er mindre tydelige. Langsiktig kontraktsfinansiering innebærer langsiktig finansiering av eksportørens kunde (kjøper), og det er kun sluttkunden som er aktuell for langsiktig finansiering. I mange tilfeller utgjør SMBer en stor del av underleveransen til større prosjekter som finansieres gjennom Eksportkreditt Norge. SMBer som underleverandører drar i så måte nytte av langsiktig eksportfinansiering gjennom store kontrakter som finansieres. For å redusere kompleksiteten for SMBer i gjennomføring av transaksjoner har Eksportkreditt Norge, i samarbeid med GIEK, investert betydelig i forenklinger og felles kontinuerlige prosessforbedringer de siste årene. Dagens portefølje av SMBer er mangfoldig og inkluderer blant annet leverandører tilknyttet IKT, maritim industri, fiskeoppdrett og andre leverandører av kapitalvarer og tjenester. Andel lån (volum) av total utlånsportefølje hvor eksportør er SMB utgjør i verdi per 30. september 2018 2,5 %.

SMB-andel av antall søknader per kvartal

SMB-andel av totalt søknadsvolum per kvartal (MRD NOK)

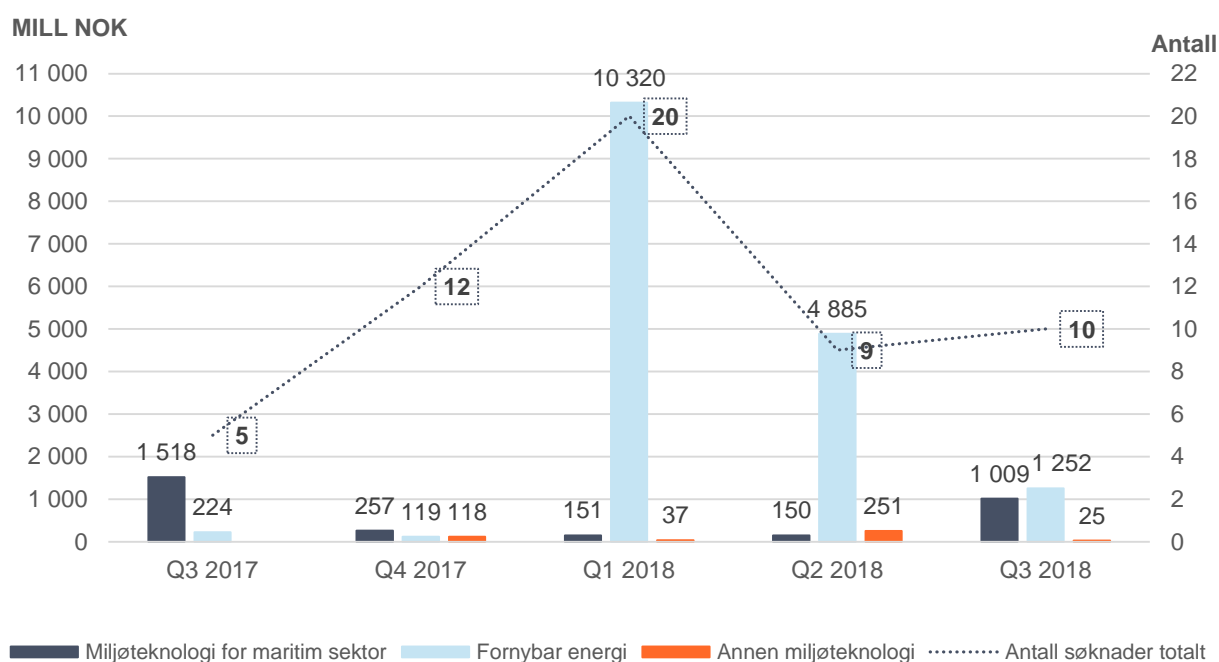
Miljøteknologi

God søknadsinngang innen miljøteknologi

Søknadsinngang

I tredje kvartal mottok Eksportkreditt Norge 10 søknader om finansiering relatert til miljøteknologi og fornybar energi. I volum utgjør disse søknadene 2,3 mrd. kroner (13,9 % av kvartalets totale søknadsverdi). Utviklingen i søknader, både i antall og verdi, er hittil i 2018 høyere enn i foregående år. Økningen i 2018 drives av søknader knyttet til vannkraft, solenergi og til utstyr for rensing av eksosutslipp på større passasjer- og handelsfartøy.

Søknader relatert til miljøteknologi og fornybar energi per kvartal (MILL NOK / antall)

Segmentinndeling

Miljøteknologi for maritim sektor

Miljøteknologi for olje og gass industri
 Miljøteknologi for offshore relaterte skip
 Miljøteknologi for passasjer- og handelsfartøy
 Miljøteknologi for fiske- og brønnbåter

Fornybar energi

Vannkraft
 Vindenergi
 Solenergi
 Annen fornybar energi

Eksport fra Norge og ut i verden

Hvor går eksporten?

Fra Norge

Norske eksportører er spredt over hele landet, med et tyngdepunkt på Vestlandet, ifølge en kartlegging av norsk eksport gjennomført av Menon*. Undersøkelsen viser at tre av Norges fem største eksportfylker er lokalisert på Vestlandet.

Også i Eksportkreditt Norges utlånsportefølje utgjør eksport fra Vestlandsfylkene en vesentlig andel av porteføljen**. I vår portefølje er Møre og Romsdal det klart største eksportfylket, etterfulgt av Vest-Agder. Finansiering av eksport fra disse to fylkene stod alene for drøye 80 % av utlånssaldoen til Eksportkreditt Norge per 3. kvartal 2018.

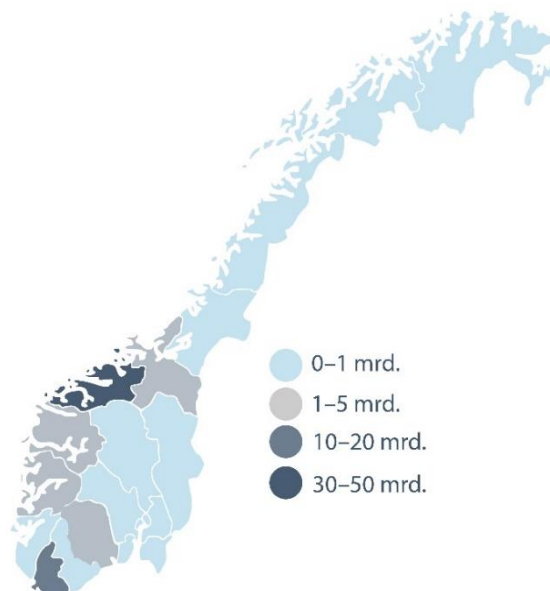
Ut i verden

Eksportkreditt Norge tilbyr finansiering til en rekke ulike land, men brorparten av dagens finansieringstransaksjoner er knyttet til eksport til Europa.

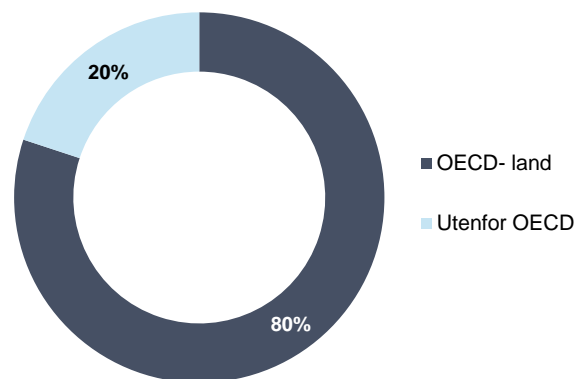
80 % av utlånssaldoen per 30. september 2018 er knyttet til eksport til OECD-land, resterende 20 % til land utenfor OECD. Dette bildet har vært relativt stabilt de foregående kvartalene.

Dersom man ser på SMB-andelen av porteføljen, er innslaget av eksport til land utenfor OECD noe høyere og økende, med en høyere andel av utbetalinger til land utenfor OECD i de to foregående kvartalene.

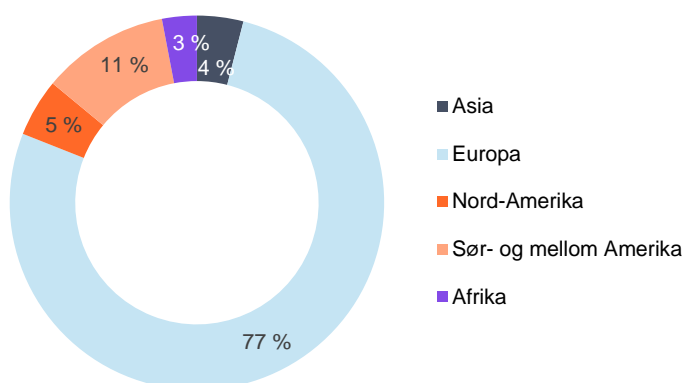
Eksport finansiert av Eksportkreditt Norge fordelt på fylke (NOK)

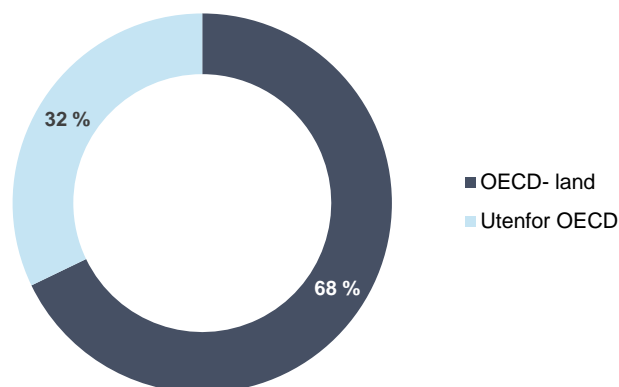
Fordeling prosjektland utlånssaldo 30.09.18 (%)

Eksport fordelt på region, prosjektland per 30.09.18 (%)

Fordeling prosjektland SMB utlånssaldo 30.09.18 (%)

*Menon-publikasjon nr. 9/2015: Eksport fra norske regioner

**Mer enn 60 % av utlånssaldo per 30. september 2018.

NØKKELTALL - Portefølje

	Q3-2018	Q3-2017	YTD 2018	2017	2016
Utlånssaldo* (MILL NOK)	63 727	69 212	63 727	69 359	76 505
CIRR	39 554	42 977	39 554	43 503	46 749
Markedslån	24 173	26 235	24 173	25 856	29 756
Utbetalinger (nye utlån, MILL NOK)	263	97	2 406	3 418	10 076
CIRR	106	28	831	2 677	6 138
Markedslån	157	69	1 575	741	3 938
Sannsynlighetsjustert ordrebok (MILL NOK)	18 115	14 775	18 115	16 674	17 198
Havbaserte næringer	17 776	12 906	17 776	15 330	15 126
Industri og fornybar energi	339	1 869	339	1 334	2 072
Brutto renteinntekter (MILL NOK)	396	396	1 235	1 744	1 711
Avdrag (MILL NOK)	4 520	1 380	7 305	7 174	8 922
Førtidsinnfrielser (MILL NOK)	3 453	127	3 514	1 174	1 981
Forvaltningskostnader	0,04%	0,04%	0,12 %	0,15 %	0,14 %
Søknader					
<i>Antall (totalt og fordelt per bransje)</i>	49	45	223	241	278
Utstyr til olje- og gass	7	10	46	42	80
Offshore skip	3	2	18	27	22
Passasjer- og handelsfartøy	17	8	55	47	40
Fiskeri og oppdrett	8	12	42	50	36
Industri og fornybar energi	14	13	62	75	100
<i>Volum (totalt og fordelt per bransje, MILL NOK)</i>	16 400	22 284	151 962	124 418	209 143
Utstyr til olje- og gass	3 099	8 423	59 124	67 780	159 951
Offshore skip	2 588	710	7 316	8 103	4 529
Passasjer- og handelsfartøy	4 691	7 732	26 856	18 204	25 098
Fiskeri og oppdrett	2 229	2 307	8 467	10 445	4 740
Industri og miljøteknologi	3 793	3 112	50 199	19 886	14 825
Nye signerte kontrakter (MRD NOK)**	0,37	2,3	2,6	9,8	11,3
Garantister (% av portefølje)					
GIEK	72 %	73 %	72 %	73 %	74 %
Norske banker	14 %	14 %	14 %	14 %	13 %
Utenlandske banker	14 %	13 %	14 %	13 %	12 %

*Saldo ved kvartalsslutt

** Nye signerte kontrakter i verdi er omregnet til NOK med sluttkurser per siste virkedag i måneden.

Avvik i summering av tabeller og figurer kan forekomme grunnet avrunding. Alle tall i norske kroner er basert på vekslingskurs per siste virkedag i måneden med to unntak. Unntakene er renteinntekter, som er basert på faktisk vekslingskurs, og avdrag som baseres på historisk vekslingskurs.

Bransje- og segmentinndeling for selskapets utlånsportefølje ble endret i første kvartal 2018. Tall for 2017 og 2018 reflekterer ny inndeling, mens tidligere rapportering ikke vil være direkte sammenlignbar med 2017/18-tall. Porteføljetal for 2018 inneholder søknadsmasse knyttet til nytt skipsfinansieringstilbud.

EKSPORTKREDITT

Eksportkreditt.no

kontakt@eksportkreditt.no

Tel: (+47) 22 31 35 00

Hieronymus Heyerdahls gate 1

P.O. Box 1315 Vika, 0112 Oslo, Norway

Follow us:

